

Douwe Verhagen

Douwe Verhagen is geboren op 8 oktober 1917 aan de Gasfabriekstraat 7 in Assen. Hij was de zoon van Jacobus Verhagen en Hilligje Krol. Het gezin telde acht kinderen. Douwe groeide op in een warm gezin waar alle kinderen een gelukkige jeugd hadden. Douwe werd bestempeld als een levenslustige, vrolijke en actieve jongeman. Hij voetbalde bij Achilles 1894 en was lid van Scouting De Zwervers in Assen en werd daar roverscout (voortrekker). Na de MULO volgde Douwe de voetsporen van zijn vader, die beroepsmilitair was en werd uiteindelijk sergeant in het Nederlandse leger.

Bij de inval van de Duitsers op 10 mei 1940 was Douwe gelegerd aan de Afsluitdijk, de enige plaats in Nederland waar de Duitsers niet doorkwamen. Na zijn krijgsgevangenschap koos Douwe voor de Douane en niet voor de Opbouwdienst, opgericht om werkeloosheid onder de krijgsgevangenen te voorkomen. Hij werd tijdelijk douanier en vestigde zich aan de Dorpsstraat 34-a te St. Geertruid in Limburg. Douwe Verhagen werkte met Jan Schutrup bij de Belgisch Nederlandse doorlaatpost St. Geertruid. Beiden wilden zij zo snel mogelijk naar Engeland gaan om te vechten tegen de Duitse bezetter. Het was Jan die contact zocht en kreeg bij de verzetsgroep "Oranje Koerier". Ze werden gerekruteerd door Pierre Dresen.

De verzetsgroep Dresen/ Hage noemde zichzelf de "Oranje Koerier", later tijdens de bezetting werd de naam veranderd in de RAF Groep Maastricht. Pierre Dresen wilde eigenlijk alleen maar een militaire verzetsgroep oprichten om in een guerrillastrijd het de Duitsers moeilijk te maken. Het voornaamste doel: militaire spionage, het verzamelen van wapens en het plannen van sabotageacties. Om een sterke militaire verzetsgroep te realiseren rekruteerde hij alleen onder de uit krijgsgevangenschap teruggekeerde militairen. Belangrijk voor Pierre waren daarbij de wapen dragende leden van de Marechaussee, politie en douane. Deze groep mocht van de Duitse bezetter wapens dragen en gebruiken. Ze hadden een militaire opleiding gehad en wisten hoe ze met wapens en explosieven moesten omgaan.

In de zomer van 1940 werden Douwe en Jan overgeplaatst naar de Nederlandse doorlaatpost Caberg-Smeermaas op het eind van de Brusselseweg. Hier werkten ook Egbert Wolfs en Dirk Hage. Douwe verhuisde daarom van St. Geertruid naar Schildersplein 13 in Maastricht, waar hij en Egbert Wolfs op kamers woonden bij het gezin J.H.N. Stols-Franssen. Douwe, Egbert, Jan en Dirk waren hulpcommies van de Dienst Invoerrechten en accijnzen; douaniers. De sfeer op de doorlaatpost was sterk anti-Duits, ze voelden zich daar als een vis in het water. Alle vier behoorden zij uiteindelijk tot de verzetsgroep "Oranje Koerier". Dirk Hage werd later in 1940 een van de twee "spillen" van deze verzetsgroep. Douaniers hadden het voordeel dat ze zich vrijelijk konden bewegen in het grensgebied tussen Nederland en België.

De groep hield zich onder meer bezig met het verzamelen van wapens, munitie en springstoffen voor het plegen van sabotage. Ook boden ze hulp aan krijgsgevangenen en het verspreiden van het illegale blaadje 'Oranje Post'. Later kwam daar nog hulp aan neergestorte geallieerde piloten en gevluchte Joodse burgers bij.

De groep werd na verraad en infiltratie door de SD Aussendienststelle Maastricht opgerold en Douwe en Egbert werden op 2 december 1941 samen met Jan door de SD gearresteerd. Ze verbleven negen maanden in het Huis van Bewaring aan de Minderbroedersberg te Maastricht.

Na een verblijf in Kamp Amersfoort tot 16 oktober 1942 gaan hij met Egbert op transport naar concentratiekamp Neuengamme. Zij zaten daar in Schutzhaft, een middel van de nazi's om mensen zonder tussenkomst van de rechtbank voor onbepaalde tijd op te sluiten, in die tijd een verkapt doodstraf. Egbert Wolf werd op 4 december 1942 door de Duitsers vermoord. Douwe, die bij aankomst nog 80 kilo woog, is op 18 januari 1943 overleden aan uitputting of ziekte. Als gevolg van zware martelingen, woog hij bij zijn dood minder dan de helft. Alleen Jan Schutrup overleefde de oorlog in het 'Nacht und Nebelkamp' Natzweiler.

In het logboek van Scoutinggroep De Zwervers uit Assen staat na de oorlog:

"Wij herdenken onze oud V.T.ers. Douwe Verhagen, gestorven 18 januari 1943 in het concentratiekamp Neuengamme, bij Hamburg. Bé Lunshof, gesneuveld 13 mei 1940 in den strijd tegen den vijand. Henk Vos en Jan Zoet gedood bij een bombardement op Kassel, 22 oktober 1943.

Vrienden, lang is het geleden, dat we elkaar voor de laatste maal de broederhand gereikt hebben. Bij jou Douwe, en ook bij Jan en Henk weet ik nog precies waar en wanneer. Hoe weinig hadden wij toen kunnen vermoeden, dat wij jullie nooit meer in ons midden zouden zien. Wij zeiden: "Tot ziens". Het heeft echter niet zo mogen zijn. Weest er echter van overtuigd, de oude vrienden vergeten hun zo vroegtijdig gestorven broeders V.T.ers niet. De broederband in zoveel jaren padvinderij beproefd, bindt ons ook nu nog even sterk, ook al zijn jullie lichamelijk niet meer in ons midden.

Douwe, Bé, Henk en Jan, de oude Troep is herrezen en één die jullie zo goed gekend hebben is nu hun leider. In eerbiedige stilte klinkt zijn stem: Troep...staat! Saluut voor onze doden! Zo staat daar de nieuwe Troep makkers, en brengt een eresaluut voor jullie...

Namens de "oude" stam en zijn leiders: F.S."

Op 4 april 2018 is in Assen een Stolperstein gelegd voor zijn oude huis aan de Gasfabriekstraat 7. Ook in Maastricht ligt een Stolperstein voor het huis Schildersplein 13 waar hij met medeverzetsstrijder en collega bij de Douane Egbert Wolf woonde. Hun naam staat ook op het monument in het Rijksbelastingkantoor te Maastricht.

Meer informatie

[Douwe Verhagen \(oorlogsgravenstichting.nl\)](https://www.douweverhagen.nl/)

[Douwe Verhagen | Erelijst van Gevallen 1940-1945](https://www.douweverhagen.nl/erelijst-van-gevallen-1940-1945)

[Douwe Verhagen | Digitaal Monument Neuengamme \(vriendenkringneuengamme.nl\)](https://www.douweverhagen.nl/digitaal-monument-neuengamme)

[Verzetslieden \(maastrichtsegevelstenen.nl\)](https://www.verzetshelden.nl/verzetslieden)

[Microsoft Word - Verzetsgroep Oranje Koerier en biografie Verhagen Wolfs.docx \(struikelsteentjes-maastricht.nl\)](#)

[Geschiedenis \(zwervers.nl\)](https://www.zwervers.nl/)

[Verzetsstrijders Maastricht - MestreechOnline - Discussie Forum over de Stad Maastricht](https://www.mestreechonline.nl/discussie-forum-over-de-stad-maastricht)

[Microsoft Word - De Maastrichtenaren en de Tweede Wereldoorlog.doc](#)

[\(zichtopmaastricht.nl\)](https://www.zichtopmaastricht.nl/)

[Stolperstein Gasfabriekstraat 7 - Assen - TracesOfWar.nl](https://www.tracesofwar.nl/)

[Maastricht, monument in het Rijksbelastingkantoor - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Struikelsteentjes Maastricht \(struikelsteentjes-maastricht.nl\)](https://www.struikelsteentjes-maastricht.nl/)

[De oorlogsslachtoffers in het voetbal van 18 januari – Het Voetbalmonument](#)

[Akte - Regionaal Historisch Centrum Limburg \(wiewaswie.nl\)](https://www.wiewaswie.nl/)